

ZAGREBAČKA BURZA U PRVOM POLUGODIŠTU 2023. GODINE

RIJEČ UPRAVE

Koliku razliku može činiti godina dana, najbolje pokazuje usporedba s prvim polugodištem prošle godine, čiji je početak bio apokaliptičan: s 2022. godinom bili smo ušli u treću godinu pandemije, s najvećim globalnim valom COVID-19 slučajeva od pojave novog virusa, da bi veljača donijela novi šok – početak ruske agresije na Ukrajinu.

U ovom trenutku pandemija je odlukom Svjetske zdravstvene organizacije okončana, a rat u Ukrajini od početne nevjerice nakon gotovo godinu i pol postao je, nažalost, perpetuirajući element dnevnih vijesti.

U takvom okruženju početak godine na domaćem je terenu ponajviše protekao u znaku uvođenja eura: na tržištu kapitala prelazak na novu valutu protekao je bez poteškoća, čime je i Zagrebačka burza dala svoj doprinos uspješnom pristupanju eurozoni.

U ožujku su na Zagrebačkoj burzi u nazočnosti predsjednika Vlade Andreja Plenkovića, ministar financija Marko Primorac i predsjednica Uprave Zagrebačke burze Ivana Gažić potpisali ugovor o uvrštenju obveznica Republike Hrvatske na Službeno tržište Zagrebačke burze. Ova je obveznica po prvi put distribuirana putem mreže banaka građanima širom Hrvatske pa je uspjeh upisa doista bio impozantan – obveznice je upisalo oko 43.000 građana.

Zagrebačka burza i ove je godine bila među više od 100 svjetskih burzi na kojima je simboličkim zvukom zvona označen početak trgovanja povodom Međunarodnog dana žena. Tom prilikom i ove su godine odaslane ključne poruke vezane uz položaj žena, posebice o ulozi koju poslovni i finansijski sektor može imati u osnaživanju žena kao važnog globalnog cilja održivog razvoja.

Akademija Zagrebačke burze u ožujku je nizom aktivnosti obilježila Tjedan novca, vodeći globalni događaj podizanja svijesti o važnosti finansijskog obrazovanja te finansijske uključenosti za djecu i mlade, a u svibnju je obilježila i 13 godina od osnutka: do sada je razvijeno više od 90 različitih programa, Akademija je organizirala preko 600 edukativnih događanja, kroz koje je prošlo više od 11.000 sudionika, od čega su za njih otprilike 70%-ak osigurane besplatne edukacije. Izuzetan naglasak Akademija stavlja na edukaciju mladih, posebno srednjoškolaca i studenata, kojih je kroz godine educirano više od 5.000.

U svibnju su u Skopju po prvi put održani Dani makedonskog tržišta kapitala, u organizaciji Makedonske burze i suorganizaciji Zagrebačke burze. Cilj je događanja upoznavanje sudionika hrvatskog tržišta kapitala s makedonskim tržištem kako bi se hrvatskim investitorima olakšao pristup tom tržištu te istražile mogućnosti međusobne suradnje i razmjene znanja i iskustava. U Skopju se okupilo više od 50 predstavnika hrvatskih i makedonskih investicijskih društava, mirovinskih i investicijskih fondova, društava uvrštenih na obje burze, regulatora, depozitorija i drugih infrastrukturnih organizacija finansijskog tržišta obje zemlje.

ZAGREBAČKA BURZA U PRVOM POLUGODIŠTU 2023. GODINE

Posljednjeg dana svibnja započelo je trgovanje novim ETF-om, koji prati rumunjski indeks BET-TR. Već i u tom jednom mjesecu trgovine, lipnju, postalo je jasno da se radi o za male ulagatelje vrlo interesantnom proizvodu koji omogućuje efikasan pristup atraktivnom rumunjskom tržištu uz minimalne transakcijske troškove.

Zagrebačka burza u svibnju je osnovala pridruženo društvo Adria Digital Exchange d.o.o., s namjerom istraživanja i razvoja potencijala za trgovanje i upravljanje virtualnom imovinom, u kojoj Burza ima 24%-tni udio, a suosnivač je Digital Assembly d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu.

U lipnju je već tradicionalno održana investicijska konferencija Zagrebačke i Ljubljanske burze „CEE Investment Opportunities“ koja je koncipirana kao mjesto susreta investitora te eminentnih izdavatelja sa Zagrebačke i Ljubljanske burze, s ciljem da se kroz niz individualnih sastanaka na jednome mjestu u kratkom periodu omogući neposredan kontakt kompanija i investitora. Na ovogodišnjem događanju uz hrvatske i slovenske kompanije sudjelovale su i kompanije uvrštene na Makedonsku burzu te po prvi put i nekoliko rumunjskih kompanija s Bukureštanske burze, a ukupno je održano oko 250 sastanaka.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, Središnje klirinško depozitarno društvo i Zagrebačka burza održali su i 14. godišnju edukaciju namijenjenu društvima čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište Zagrebačke burze. Sudjelovalo je više od 100 predstavnika izdavatelja, kojima su i ove godine prezentirani noviteti vezani uz regulativu tržišta kapitala te druge srodne teme. Predstavnici Europske banke za obnovu i razvoj na edukativnom skupu najavili su edukaciju o korporativnom upravljanju koja će biti svojevrstan nastavak projekta revizije Kodeksa korporativnog upravljanja HANFE i Burze, podržanog od strane EBRD-a.

TRGOVANJE U PRVOM POLUGODIŠTU 2023. g.

Promet unutar knjige ponuda bio je gotovo +24% bolji nego polugodište prije, pri čemu je promet dionicama rastao +28%, a ETF-ovima +21,2%.

Tržišna kapitalizacija ojačala je značajnih gotovo +12%, a ona dionica +14%, dok je kapitalizacija ETF-ova bila čak +93,5% bolja nego u drugom dijelu prethodne godine.

Gotovo su svi indeksi ostvarili značajan dvoznamenkasti rast, i to u rasponu od +11,7% (CROBEXnutris) pa sve do +48,4% (CROBEXindustrija).

„Total return“ indeksi rasli su preko 20% (CROBEXtr, +22,6%; CROBEX10tr, +21,8%), što svjedoči o solidnom dividendom prinosu dionica iz njihovog sastava.

U prvom polugodištu najviše je trgovano dionicom Spana d.d., koju po likvidnosti slijede dionice Valamar Riviere d.d. i HT-a d.d. Dolazak Spana d.d. na mjesto najtrgovanije dionice u nešto više od godinu i pol od uvrštenja doista je iznimski uspjeh i pokazatelj da atraktivna izdanja svakako mogu tražiti financiranje na Zagrebačkoj burzi.